

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XXVIII. Vtrum gratia sacramentalis differat aliquatenus à gratia non
sacramentali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

demeritoriè remissionem eorum, & reditum gratiæ; cæterum in ratione indispositionis nihil variant. Quia quoduis peccatum lethale remouet à Deo totaliter, quātuncumque gratiā destruit, & ad quantulumcumque indisponit omnino, absque discrimine quoad gradus. Vnde maiori peccatori difficilius, sed non minor confertur gratia cæteris paribus, vndeque ea proueniat. At dispositio bona potest esse maior, & minor; atque ad maiorem, & minorem gratiam. Quia non quouis accessus ad Deum coniungit cum ipso totaliter, nec totam gratiam inducit.

Ad 3. Sacramentum Eucharistiæ confert per se plus gratiæ, quam alia sacramenta. Remissionem verò peccatorum, quam dant Baptismus, & Confessio, compensat cum excessu per maiorem vim præseruandi in posterum peccatis. Præseruatio enim est quid maius in ratione doni, quam remissio, quia remouet magis à malo. Nempe remissio non impedit quominus euenerit malum præteritum cum quo pugnat. At præseruatio impedit, ne eueniat malum futurum, cum quo pugnat. Quod si remissio certa peccatorum, quæ habetur ex vi Baptismi, & Confessionis; atque præseruatio efficax incerta, quæ habetur ex vi Eucharistiæ, dicantur se habere, tanquam excedens, & excessum; accedit nihilominus pro excessu simpliciter effectus Eucharistiæ, excessus vberioris gratiæ præsentis æquè certus.

QVÆSTIO XXVIII.

Vtrum gratia Sacramentalis differat aliquatenus à gratia non Sacramentali?

Videtur nihil differre. 1. Quia gratia sanctificans, siue habita per sacramenta, siue habita absque sacramentis, perficit vniuersaliter animam in ordine ad actus omnium virtutum. Hoc nimirum habet ex suo conceptu, vt afferat secum habitus omnium virtutum, & dona, atque auxilia actualia illis proportionata. His autem positis ponitur omnis perfectio, cuius anima est capax, & ad quam ordinantur sacramenta. Nihil igitur superest, per quod gratia sacramentalis differat à non sacramentali; aut in plus, aut in minus.

2. Omnis additio, vel subtractio in formis variat speciem, vt dicitur 8. Metaphys. text. 10. Absurdum est autem dicere, gratiam, quæ confertur per sacramenta, differre specie ab ea gratia, quæ datur absque sacramentis; præsertim cum sacramenta instituta sint, vt reparetur gratia amissa per peccatum, eademque augeatur, quæ gratia collata fuerat à solo Deo immediatè, nullòque interposito sacramento. Neutra igitur gratia plus aliquid habet, vel minus, ac proinde nihil differunt inter se.

Art. 1. Respondetur. Omnia sacramenta conueniunt in significanda eadem gratia sanctificante quoad substantiam, vt apparet ex quæstione 1. differunt tamen realiter, quoad modum illam significandi. Quia aliud illam significat per modum ablutentis; aliud per modum confortantis; aliud per modum nutrientis; & sic de cæteris, vt patet ex eorum materiis, & formis, & exponetur vberius circa singula sacramenta in particulari. Effectus autem sacramentorum sunt conformes significationibus eorum. Necessè igitur est, vt illi significationum diuersitati correspondeat aliqua diuersitas ex parte effectus. Nulla verò diuersitas esse potest quoad dona permanentia & habitualia gratiæ. Quia vna eademque, quoad substantiam, gratia sanctificans confertur per omnia sacramenta, nihilque differens substantialiter à

gratia, quæ confertur extra sacramenta. Quia verò habitus omnium virtutum necessariò consequuntur ad gratiam sanctificantem sub eadem eius mensura, nec etiam quoad eos habitus secundum se, vllum existit discrimen specificum.

Artic. 2. Tota itaque differentia effectiua, tenens se ex parte effectus sacramentorum, reuocatur ad auxilia actualia gratiæ, penes quæ contingit esse magnam diuersitatem sub eadem intensiōe gratiæ habitualis. Quare sub eadem intensiōe gratiæ sanctificantis potest haberi, & habetur per se, ex vi vniuscuiusque sacramenti, specialis abundantia auxiliorum actualium peculiariter vtilium ad finem itidem peculiarem ad quem vnumquodque sacramentum specialiter ordinatur; atque per talium auxiliorum diuersitatem sortitur gratia habitualis cum multiplicem modum essendi, ac iuuandi animam, qui correspondet peculiari significandi modo obseruato in vnoquoque sacramento. Quæ est sententia D. Thomæ quæstione 62. art. 2. aliorumque communis, antiquatis iam opinionibus quorundam de habitu speciali ad finem cuiusque sacramenti proprium, de gratia habituali intrinsecè curatiua, nec dabili sano; necnon de qualitate purè exornatiua animi.

Art. 3. Datur alia præterea differentia gratiæ habitualis sacramentalis à non sacramentali penes effectus formales quos non præstat se sola, sed partim per se, partim per adminicula sibi extrinsecus superaddita; quatenus gratia habitualis procedens efficienter à sacramentis habet formaliter ratione coniunctionis cum eisdem, vim peculiarem salutariter consolandi, instruendi, excitandi, vt dictum est q. 11. & quæst. 24. Gratia igitur habitualis, sacramentalis est quidem eadem entitatiuè cum non sacramentali; differt tamen ab eadem extrinsecè, tum per adiuncta specialia auxilia actualia gratiæ, tum per peculiare effectus formales salutare inadaquatè præstitos per ipsam secundum se.

Ad 1. Tametsi gratia quælibet habitualis perficiat animam vniuersaliter in ordine ad actus omnium virtutum; tamen quæ sacramentalis est, seu habita per sacramenta, perficit specialiter, ac magis intense quoad aliquos actus, & præterea comminuat animæ speciales effectus formales salutare modo dicto.

Ad 2. Additio, & diminutio quoad essentialia variant speciem, sed non additio, & diminutio quoad intensiōem; & quoad extrinsecas, aut accidentalia, vt dictum est euenire in re nostra.

QVÆSTIO XXIX.

Vtrum gratia Sacramentalis incipiat esse in instanti?

Videtur non incipere in instanti. Quia non incipit imprimis in instanti terminatiuo extrinsecò sacramento, pro quo primum non est ipsum sacramentum, & ante quod immediatè fuit. Deinde nec incipit, aut idem instans extrinsecum, in alio priori instanti, pro quo primum est sacramentum, & ante quod immediatè nondum erat. Non quidem incipit esse in instanti terminatiuo extrinsecò sacramento. Primum. Quia nulla causa dat esse effectui, quando ipsa iam non existit. Deinde, quia sacramenta significant suum effectum de præsentis, vt faciliè cuius apparet per inductionem; ac proinde, pro viuificatione sui, exigunt effectum sibi coexistentem. Demum, quia inde fieret peccatorem validè, & sine obice baptiza